

Article Stavanger Aftenblad 06.10.22

Regjeringen åpner for gruvedrift i Dalane – bruker millioner i jakten på milliardverdier

Jan Christian Vestre (Ap) har hatt møter med Norge Mining som har gigantplaner i Dalane. Næringsministeren intensiverer mineraljakten og åpner for statlig gruvedrift.

Norge Mining har foretatt en rekke undersøkelser i området mellom Helleland i Eigersund og Ualand i Lund. **Foto: Jon Ingemundsen / Stavanger Aftenblad**

Geir Søndeland, Journalist, Publisert: I dag 09:16

Næringsminister Jan Christian Vestre (Ap) varsler at bevilgningen til Norges geologiske undersøkelse (NGU) økes med 10 millioner kroner i neste års statsbudsjett. NGU undersøker og kartlegger Norges berggrunn, løsmasser og grunnvann og tilgjengeliggjør data for samfunnet.

– Vi styrker bevilgningen til NGU slik at de kan intensivere kartleggingen av mineralforekomster og spesielt mineraler som er viktig for det grønne skiftet. Dette er en rekordbevilgning til NGU, sier Vestre til Aftenbladet.

Næringsminister Jan Christian Vestre (Ap) besøker Eigersund kommune torsdag. **Foto: Tor Erik Schrøder / NTB**

Stortinget satte i fjor av drøyt 278 millioner i budsjett for NGU. Nå skurrer Vestre opp bevilgningen i påvente av mineralstrategien som skal legges fram før jul.

– Det er en veldig god nyhet at regjeringen nå følger opp i mineralpolitikken, sier [Eigersund-ordfører Odd Stangland](#) (Ap) til Aftenbladet.

Han er torsdag vertskap for et besøk fra Vestre og vil drøfte de [potensielt enorme industrimulighetene for hele Dalane-regionen](#).

– Dette er et godt førsteskritt og setter forventninger for mineralstrategien som er på vei, sier Stangland.

Eigersund-ordfører Odd Stangeland (Ap).Foto: Jan Inge Haga / Stavanger Aftenblad

– Formidabel interesse i Europa

I mineralstrategien vil Vestre blant annet svare på hvordan Norge kan bidra med mineraler som EU har definert som kritiske råvarer.

Vestre møtte senest i forrige uke representanter fra Norge Mining, som har store gruveplaner i Dalane.

I april fikk Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) denne henvendelsen fra selskapet:

«De siste ukene har Norge Mining vært i en rekke møter på ministernivå i EU, og har også hatt utstrakt møtevirksomhet i EU-parlamentet. Interessen på europeisk nivå er formidabel. Det som vekker så stor interesse i EU er rett og slett gruvens potensial. Vi snakker om en gruve som kan bli verdens største leverandør av vanadium og en av de største på fosfat. Det EU ser er med andre ord at dette er en gruve som vil kunne få geostrategisk betydning innenfor både stål- (vanadium) og kunstgjødsel-produksjon. Alle de tre mineralene befinner seg på EUs liste over kritiske råmaterialer. I tillegg vil gruen også ha svært store titan reserver. Potensialet har allerede bidratt til en finansiering i overkant av 600 millioner kroner. Gitt interessen i EU, synes vi det er naturlig å informere norske myndigheter om prosjektet, og om hvordan dialogen med EU forløper», het det i henvendelsen.

Vil levere til EU

– Forekomstene i Egersund er i stor grad kartlagt allerede, men det kan være mer forekomster i Rogaland og resten av Norge som vi må ha mer kunnskap om. Den kunnskapen trenger vi før vi strategisk kan ta stilling til hvor vi kan utvinne mineralene og hvordan det kan gjøres på en mest mulig skånsom måte uten å komme i konflikt med samisk reindrift, sårbare økosystemer og så videre, sier næringsministeren til Aftenbladet.

– *Er målet å bli en leverandør av det EU etterspør?*

– Ja, men det toget har vært i bevegelse i noen år allerede, og dette jobber vi kontinuerlig med. Vi jobber både med EU-fellesskapet og USA for å sikre tilgang på mineraler og råvarer som verden trenger.

– *Tror du at det vil komme en stor mineralgruve i Dalane?*

Jeg hører at lokalbefolkningen heier på dette og at miljøbevegelsen også er positive. Jeg er opptatt av at dette må ha lokal forankring, men før noe sånt kan besluttes, er det mye som skal på plass. Vi skal gå gjennom virkemiddelapparatet og prosjektene og se til at dette skjer på en skånsom måte, sier han.

Næringsminister Jan Christian Vestre og Hadia Tajik gjester flere steder i Rogaland torsdag. Her på kafé i Stavanger. **Foto: Kristian Jacobsen / Stavanger Aftenblad**

Åpner for «Statlige Gruver AS»

Forgjenger Iselin Nybø (V) sa [nei til statlig gruvedrift](#) da hun var næringsminister.

Der er ikke Vestre:

– *Er det aktuelt å etablere et statlig mineralselskap?*

– Ja, det vil jeg ikke utelukke. Behovet for slik statlig risikoavlastning i garantier, lån og egenkapital til grønne industriprosjekter er anslått til om lag 60 milliarder kroner fram til 2025. Egenkapital er jo eierskap. Når vi nå trapper opp satsingen på grønne industriprosjekter, vil jeg ikke utelukke et større statlig engasjement for denne næringen. Forutsetningen er at det kan skje på en teknologisk og driftsmessig bærekraftig måte. Hvis vi kan lande naturhensyn og deponeringsproblematikk, så er jeg innstilt på å bruke statens muskler på dette, sier han.

– *Hvordan var møtet med Norge Mining i forrige uke?*

– Det var et godt møte der de fortalte litt om mineralprosjektet. De har også deltatt på et innspillsmøte om mineralstrategien med miljøbevegelsen, fagbevegelsen og norsk industri. Jeg er opptatt av at vi finner en felles vei for å få realisert disse prosjektene, sier Vestre.